

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Filippenzen 1, 27
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

Morgendienst

1. Zingen : Lied 209 : 1, 2 en 6
2. Lezing van de wet
3. Zingen : Psalm 25 : 3 en 4 (bede om in ontferming aan ons te denken)
4. Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest
5. Schriftlezing : Filippenzen 1 : 27 – 2 : 18
6. Zingen : Psalm 16 : 1 en 3 (Gods volk is mijn blijdschap)
7. Tekst : Filippenzen 1 : 27
8. Zingen : Psalm 133 : 1 - 3 (
9. Dankzegging en voorbede
10. Collecten
11. Slotzang : Gezang 167 : 1 - 3 (samen in de Naam van Jezus)

Middagdienst

1. Zingen : Psalm 65 : 1 en 3
2. Gebed voor de opening van het Woord
3. Schriftlezing : Filippenzen 1 : 27 – 2 : 18
4. Zingen : Psalm 16 : 1 en 3 (Gods volk is mijn blijdschap)
5. Tekst : Filippenzen 1 : 27
6. Zingen : Psalm 133 : 1 - 3
7. Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 179a
8. Dankzegging en gebed
9. Collecten
10. Slotzang : Gezang 167 : 1 - 3 (samen in de Naam van Jezus)

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Sinds enkele weken vergadert de Generale Synode van onze kerken in Zwolle. Veel nieuws is er nog niet vanuit de synode. Het overgrote deel van het werk wordt in de commissies gedaan die rapporten bekijken en de bespreking ervan aan het voorbereiden zijn. Er zijn inmiddels wel wat besluiten genomen, maar niet over zaken die in onze kerken gevoelig liggen. Zo liggen er revisieverzoeken tav het Vierde Gebod, gasten uit andere kerken aan het Heilig Avondmaal, de kerk van Kampen-Noord, kerkelijke samsprekingen en zo zijn er meer zaken te noemen. Maar ook binnen gemeentes zijn er spanningen. Bijvoorbeeld rond de liturgie. Het gezongen 'amen', de gezangen, de wijze van avondmaalsviering, de plaats van de kinderen in de eredienst. Waar je twintig jaar geleden in de gereformeerde kerkdienst het nauwelijks iets uitmaakte of je in Brunssum-Treebeek, Amsterdam of op het Groningse platteland naar de kerk ging. Overal waren die kerkdiensten bijna hetzelfde. Vandaag de dag ligt dat duidelijk anders. Wat in de ene gemeente veel beroering zou geven is in een andere gemeente de gewoonste zaak van de wereld. Er zijn broeders en zusters die vinden dat de veranderingen nog lang niet ver genoeg gaan. Anderen vinden dat het al veel te ver is gegaan. We zien dan ook aan de ene kant gemeenteleden vertrekken naar evangelische gemeentes. Aan de andere kant vertrekken er in onze kerken broeders en zusters naar de hersteld vrijgemaakten. Of ze hebben de stap nog niet gemaakt, maar het scheelt niet veel. Voor sommigen hangt hierbij veel af van de besluiten die de Generale Synode van Zwolle zal nemen. Discussies kunnen er heftig aan toe gaan. En waarom? Omdat het ons raakt. Het heeft daarbij niet alleen te maken met wat we geloven, maar ook met wie we zijn. Sommige broeders en zusters kunnen slecht uit de voeten met het traditionele vrijgemaakte denken. Als er 'met droefheid' wordt afgekondigd dat broeders en zusters zich hebben onttrokken aan de gemeente om zich te voegen bij een evangelische gemeente. Ze vinden dat de kerkenraad daar geen droefheid over hoeft te hebben. Als dat beter is voor het geloof van deze mensen, dan zou je toch blij moeten zijn met ze. Anderen vinden dat een predikant te ver gaat als hij in een gebed uitspreekt dat deze gemeenteleden de Here gelukkig niet vaarwel hebben gezegd. Ze hebben moeite om dat mee te bidden. Want het is toch verkeerd om je te onttrekken aan de gemeente van Jezus Christus. En dat is ook zo. Broeders en zusters voelen iets van vervreemding van de gemeente waar ze vaak jarenlang

met zoveel vreugde lid van zijn geweest. Een kerk waar ze zich voor hebben ingezet. Hoe moet het verder met de kerk als de gevoelens en meningen zo ver uit elkaar komen te liggen? Hoe zullen we elkaar vast kunnen houden en samen gemeente van Jezus Christus zijn? De apostel Paulus had ook zorgen over de eenheid van de gemeente in Filippi. En hij roept de gemeente op te vechten voor de eenheid. Ik bedien u dan ook het evangelie van onze Heer Christus Jezus onder het volgende thema:

Zet u in voor eenheid in de gemeente.

We zullen zien:

1. **Wat hierbij onze inspiratie is,**
2. **Wat hierbij ons oogmerk is.**

Wat zullen dus eerst zien wat onze inspiratie is om ons in te zetten voor de eenheid van de gemeente. Wie de moeite zou nemen om de brief van Paulus aan de gemeente van Filippi in zijn geheel door te lezen, die zal merken dat Paulus over het algemeen heel blij is met het leven in de gemeente van Filippi. In vers 3 van hoofdstuk 1 schrijft hij dat hij God dankt elke keer als hij aan de broeders en zusters in Filippi denkt. Want ze hebben van de eerste dag tot nu toe bijgedragen aan de verspreiding van het evangelie. Het is niet een brief zoals hij die aan de gemeente van Korinthe moest schrijven. Een brief waarin hij allerlei zonden en tekortkomingen moest aanwijzen. Maar dat is nu niet nodig.

De stad Filippi was in de dagen van Paulus een redelijk belangrijke stad. Het was de eerste stad van Europa waar Paulus het evangelie had verkondigd. Lydia de purperverkoopster was de eerste bekeerling geweest. Filippi lag op een militair strategisch punt. Wie vanuit Rome over land naar het huidige Turkije en verder wilde reizen, kwam door deze stad. Verder lagen er in de buurt van de stad belangrijke zilvermijnen. Er was de Romeinen veel aan gelegen om van deze stad een Romeinse stad te maken. Zo hadden zich de nodige Romeinen zich in en rond de stad gevestigd. Wat dan ook betekend moet hebben dat er veel aan verering van de Romeinse keizer werd gedaan. De gemeente heeft het ongetwijfeld niet gemakkelijk gehad in deze stad. Dat verklaart ook dat Paulus in vers 28 over tegenstanders spreekt door wie ze zich geen angst moeten laten aanjagen. Want dat deze mensen de broeders en zusters het leven zuur maken, is een teken van God. Voor de tegenstanders dat ze ten onder gaan, voor de gelovigen dat ze worden gered. Zoals de ongelovigen Christus hebben vervolgd, zo zullen ze ook zijn kerk ver-

volgen. Paulus noemt het een teken van genade dat ze omwille van Christus mogen lijden. Een prikkelende gedachte, die we nu niet verder kunnen uitwerken.

In de NBV is het eerste woordje waar Paulus vers 27 mee begint, helaas weg gevallen. Want Paulus wil bij alle blijde dingen die hij over de gemeente schrijft wel een kanttekening maken. Hij begint dan ook met het woordje ‘alleen’. Zoals wij dat ook kunnen doen. Als om een kind dat groter aan het worden is graag alleen naar school wil fietsen, dan heb je daar als ouder best je zorg over, maar je weet ook dat je ze langzamerhand los moet laten en dat je niet eindeloos met het kind kan meegaan. Je hebt ook wel het gevoel dat het kind het zou kunnen, maar je maakt je wel zorgen over dat gevaarlijke kruispunt waar geen verkeerslichten zijn. Maar daar ligt wel een zebrapad en dus zeg je tegen je kind. “Je mag helemaal zelf naar school fietsen, maar ik wil **alleen** dat je bij dat kruispunt afstapt en daar over het zebrapad loopt.”

Zo ziet Paulus wat hij nu aan de gemeente schrijft als een belangrijke kanttekening. Ze moeten een eenheid vormen. En hun inspiratie moet daarvoor het evangelie van Christus zijn. Ze moeten in overeenstemming leven met het evangelie van Christus. Of zoals het in de vertaling van 1951 stond: gedraagt u waardig het evangelie van Christus. Nu is dit een soort aansporing zoals we die vaker in de brieven van Paulus tegen komen. Bijvoorbeeld in de brief aan de gemeente van Efeze. Daar schrijft Paulus in het begin van hoofdstuk 4 – en dan volg ik even de vertaling 1951 – ‘als gevangene in de Here, vermaan ik u dan te wandelen waardig der roeping waarmee u geroepen bent’. Ook hier dat woord ‘waardig’. Alleen in onze tekst niet met het gebruikelijke werkwoord ‘wandelen’, maar met een werkwoord dat moeilijker te vertalen is. Want oorspronkelijk betekent het werkwoord: als burger leven. Gezien het belang van Filippi voor de Romeinen, is het goed mogelijk dat de burgers van Filippi werd geleerd om trots te zijn op het feit dat ze inwoners van een Romeinse stad waren. Een stad waarin het goed leven is en die de moeite waard is om te verdedigen. Leef als waardige burgers van het Romeinse Rijk. Maar Paulus heeft hier natuurlijk niet het burgerschap van het Romeinse rijk op het oog. Ze zijn namelijk burgers van een nog veel groter rijk. Namelijk het Koninkrijk van Christus Jezus. Vermoedelijk heeft Paulus dit werkwoord gebruikt omdat ze met het hele idee van burgerschap goed vertrouwd waren. Maar nu moeten ze dus burgers zijn waardig aan het evangelie van Christus.

Wat dat evangelie van Christus inhoudt, werkt Paulus in hoofdstuk 2 uit. Namelijk dat Christus niet vast heeft gehouden aan zijn identiteit. Zijn identiteit als Zoon van God heeft Hij losgelaten. Het was een identiteit die Hem terecht veel respect en eer opleverde. Want als Zoon van God was Hij net als zijn Vader, vol van wijsheid, kracht en heerlijkheid. Maar Hij gaf deze identiteit prijs om de identiteit aan te nemen van een mens. De identiteit van een dienstknecht. Een dienstknecht die niet voor zijn eigen eer leeft, maar die leeft voor de eer van zijn Zender. Een dienstknecht die maar niet doet wat waar Hij zelf zin in heeft, maar die doet waar Hij toch geroepen is. Dat betekent dus dat Hij offers brengt. Dat Paulus het hier heeft over het evangelie van Christus is dus niet zonder betekenis. Want Hij is Leraar en Profeet geworden van een volk dat in veel gevallen niet echt naar Hem wilde luisteren. Ja wel als Hij het over de Schriftgeleerden had en mooie gelijkenissen vertelde, maar niet als Hij vroeg om geloof in Hem. Niet als Hij zei dat Hij de weg, de waarheid en het leven was. Niet als Hij zei dat God zijn Vader in de hemel was. En ook al was Hij de belangrijkste Hogepriester aller tijden, toch mocht Hij niet met het bloed van dieren de verzoening voor de zonden bewerken. Nee, Hij moest zijn eigen bloed offeren om de zonden van zondaars bij God te kunnen verzoenen. Natuurlijk had Hij de mogelijkheid gehad om zijn ware identiteit te tonen als Zoon van God. Maar Hij zag daar bewust van af omdat Hij zijn taak wilde vervullen. En zo zegt Paulus dan ook in vers 5 van hoofdstuk 2: Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had. Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, heeft Hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis. Tot verlossing van ons leven dat onder de vloek van God lag.

Wij hebben leven en toekomst dankzij de zelfverloochening van Christus. Die niet zijn eigen identiteit bovenaan zette. Die niet zijn eigenbelang voorop zette. Maar als wij dan hierdoor leven, dan moeten wij in zijn voetspoor gaan. Hij leefde en stierf voor zijn gemeente. En als wij waardig aan deze blijde boodschap willen leven, dan zullen we in zijn voetsporen moeten gaan. Door niet te kijken of en in hoeverre de kerk nog wel bij onze identiteit past, maar dan zullen we moeten zoeken nastreven wat bij het evangelie van onze Heer past. En dat brengt ons bij het tweede.

Wat zullen in de tweede plaats zien wat ons oogmerk is bij onze inzet voor de gemeente. Waar moet het nu om gaan als we inzetten voor de gemeente? Dat we één zijn! Dat is het doel dat Paulus ook nastreeft voor de gemeente van Filippi. Want hij zegt dat hij wil horen, of, dat ze één zijn van geest en samen voor het geloof in het evangelie strijden. In de grondtekst zegt Paulus het nog wat sterker. Hij wil dat ze één van geest zijn en in één ziel strijden voor het geloof in het evangelie. 'Eén van geest'. Of we hier moeten denken aan de Heilige Geest of aan de geest van de mens is niet de moeite van een twist waard. Want wie zal deze nu precies kunnen onderscheiden in het leven van de christen. De eenheid van het geloof wordt gewerkt door de Heilige Geest. Hij laat gelovigen delen in de zalving van Christus Jezus. En door het ontvangen van deze Geest worden de geesten van de broeders en zusters ook één. Want er is maar één Heilige Geest. En door die ene Geest geleid moeten de broeders en zusters samen strijden. Van het Griekse woord dat Paulus hier gebruikt is ons woord 'atleet' afgeleid. Het samen strijden is dus niet het strijden van soldaten, maar meer het samen strijden van een voetbalelftal. Jullie weten dat wel, jongens, als je alleen maar voor jezelf loopt te voetballen, omdat jij wil laten zien hoe goed jij bent, dan gaat dat ten koste van het elftal en het resultaat. Als je niet overspeelt, dan wordt het niet veel. Als een voetballer zowel keeper als diepste spits wil zijn, dan verlies je. Iedereen in het elftal heeft zijn eigen plek. En als iedereen erop uit is om een zo goed mogelijke teamprestatie neer te zetten, dan heb je de grootste kans dat je wint. En zo is het ook in de kerk. Als iedereen zichzelf en zijn eigen wensen bovenaan zet en deze wil doordrukken, dan gaat dat ten koste van de kerk. Dan gaat dat ten koste van het christelijk karakter van de kerk. Zou Christus lid willen zijn van zo'n kerk? Een kerk die zijn bestaan en toekomst denkt aan de zelfverloochening van haar Heer maar die machteloos wordt door de eigenwaan van hen die wel christenen heten, maar in deze dingen niet de geest van Christus hebben?

Paulus heeft het ook over samen strijden. Samen, dat betekent dus dat je niet aan de kant kunt gaan zitten. Nooit naar de trainingen gaat. Tijdens de wedstrijden het liefst op de reservebank blijft zitten. Samen strijden, betekent dat je je inzet en laat inzetten. En wie zich niet inzet of laat inzetten, die verzwakt de gemeente.

[Volgende week zullen we, zo de Here wil, met elkaar het Heilig Avondmaal vieren. Dan zullen we dus samen genieten van het werk dat onze Heer Christus Jezus volbracht heeft. Door zijn zelfverloochening hebben wij vergeving van zonden. Door zijn afzien

van zijn eigen belang hebben wij toekomst. Hij verdient onze dankbaarheid en onze lofprijzing. Maar als we Hem dan met de mond eren, maar niet in zijn voetsporen willen gaan, dan stelt onze lofprijzing weinig voor. Wel moeten we hier oppassen om nu niet elkaar de maat te nemen. Want misschien kijkt u neer op die broeder of zuster die nooit in de kerk is. Wat betekent die nu voor de gemeente? Het zou wel eens kunnen dat u zich ernstig vergist. Want misschien gebruikt die zuster, die niet meer zichtbaar mee kan doen aan het gemeenteleven, veel van haar tijd wel om ons telkens weer in gebed bij de Here te brengen. Volgende week vierten we de gemeenschap met Christus en de gemeenschap met elkaar. Laten we ervoor zorgen dat op zijn minst ons hart erop is om het een echt gemeenschapsmaal te laten zijn.]

Wat de afgelopen jaren ons heeft laten zien is dat de eenheid is ons kerkelijk leven verzwakt is. Zonder precies aan te willen wijzen wat daar de oorzaak van is. Het heeft in ieder geval met het individualisme te maken. Het heeft ook te maken met het recht op zelfverwezenlijking. De kerk moet een kerk zijn, waar ik me thuis voel. Maar als dat het oogmerk, het doel is waar we naar streven, dan zullen breken we de kerk van Christus Jezus af. Ja, we breken ook de geloofwaardigheid van het evangelie en ons geloof af. Wat is het christelijk geloof waard als het alleen maar tot ruzies en kerkscheuringen leidt? Hoe kun je nog spreken van een evangelie, een blijde boodschap, als christenen elkaar het leven zuur maken, doordat ze geen rekening houden met de belangen van elkaar? Laten we in de voetsporen van onze Heer Christus Jezus gaan, die Zichzelf verloochend heeft voor het leven en de toekomst van zijn kerk. Een van geest en een van ziel samen strijdend voor het geloof in het evangelie. Samen strijdend voor zijn kerk en niet voor ons eigen kerkje.

Amen